

När företag har uttömt sina möjligheter till egen reduktion av utsläpp, men vill gå längre och kompensera även för resterande utsläpp, så finns möjlighet att köpa krediter från utsläppsminskande projekt på andra ställen. Vi har intervjuat Tilda Winter som är Chief Marketing Manager på Tricorona som bland annat hjälper företag med klimatredovisning, klimatkompensation och livscykelanalyser.

TILDA WINTER
CHIEF MARKETING MANAGER
TRICORONA

Vilka alternativ finns det för företag som vill klimatkompensera för sina återstående utsläpp?

För att ett projekt ska klassas som, och användas för, klimatkompensation så behöver det uppfylla fem kriterier: additivitet, verifierbarhet, spårbarhet, beständighet och bidrag till hållbar utveckling.

Idag finns det över 7000 certifierade klimatprojekt. Ofta är det projekt inom förnybar energi, till exempel att det byggs ett vindkraftverk där det tidigare användes kolkraft. Merparten av projekten är förhindrande av utsläpp, men det kan också vara projekt som skyddar skog och planterar träd. Många trädplanterings- och skogsprojekt uppnår negativa utsläpp då träd tar upp och lagrar koldioxid medan de växer genom fotosyntes.

»Få DAC, bio-CCS, och biokolsprojekt är certifierade idag, och prisbilden är hög«

Det finns även andra projekt för negativa utsläpp, till exempel DAC (Direct Air Capture), bio-CCS och biokolsprojekt. Detta är väldigt spännande områden, men många av dessa projekt skulle vi inte klassa som vanlig klimatkompensation då få av projekten är certifierade i dagsläget. Prisbilden på dessa projekt är också relativt höga idag även om det kan argumenteras att dessa projekt ger en mer rättvisande bild av vad det bör kosta att ta ansvar för sin klimatpåverkan. Vi har även sett aktörer som erbjuder klimatkompensation i svensk skog, vi skulle inte heller klassa det som vanlig klimatkompensation då det är svårt att fastställa additiviteten (dvs att projektet inte hade blivit av ändå utan finansieringen) då återplantering är lagstiftat i Sverige.

Vad kostar det?

De billigaste klimatprojekten vi erbjuder för förhindrande av klimatutsläpp kostar från 43 kr/ton, dock är priserna beroende på volym. Av de projekt vi erbjuder för negativa utsläpp så kostar skogsprojekt från 165 kr/ton och DAC Climeworks omkring 10 000 kr/ton. Priserna är exkl. moms.

I vilka länder skapas certifikaten och från vilka typer av projekt och företag?

Klimatprojekt inom den frivilliga marknaden för klimatkompensation (förhindrande av utsläpp) finns i utvecklingsländer där behovet av rättvis klimatomställningen är som störst. De flesta projekt är i Asien. De flesta skogsprojekt för negativa utsläpp finns i Afrika och Sydamerika där behovet av att skydda skog och plantera ny är som störst. Climeworks DAC-projekt finns på Island där det finns bra förutsättningar för att lagra koldioxid permanent i berggrunden.

Klimatkompenserar många företag i Sverige på detta sätt? Någon speciell bransch där det är vanligt?

Försäljningen av klimatkompensation i Sverige har fyrdubblats på fyra år, från 2016 till 2020. Efterfrågan för negativa utsläpp har ökat, men då är det primärt för skogsprojekt. Många av våra kunder som investerar i t ex Direct Air Capture gör det utöver deras vanliga klimatkompensation och ser det mer som en investering i ny banbrytande teknik.

Vad ser ni för påverkan från COP26 och artikel 6 som blev klart där? Påverkan på marknaden?

»En ny FN-reglerad utsläppsmarknad – nästa CDM«

Mest spännande från COP26 är nog Artikel 6 som skapar en ny FN-reglerad utsläppsmarknad – nästa CDM! I nya systemet så kommer det ställas ännu högre krav på projekten vilket är bra. Fem procent av försäljningsvärdet ska gå till en klimatanpassningsfond – på så vis vet vi att utsläppsminskningarna också bidrar till klimatanpassning. Två procent kommer makuleras utan att säljas, vilket ökar trycket att minska växthusgasutsläppen och stärker tryggheten för köparen att utsläppen verkligen minskar minst så mycket som utlovats. Men den viktigaste delen går till projektutvecklaren som kan investera i nya utsläppsminskningar. Det diskuteras också att det inom artikel 6 ska finnas en marknad för negativa utsläpp, det ska bli spännande att följa.

De senaste åren har vi sett en minskning på projekt som utvecklas i takt med att efterfrågan ökar. Det har medfört att priserna stigit, att artikel 6 blivit klart innebär en säkerhet för projektutvecklare så vi kommer säkerligen se en ökning av nya klimatprojekt som utvecklas framöver.

Ser ni några förändringar i trender? Är det några avgörande förändringar/regelverk på gång?

Det händer mycket, ISO jobbar på en ny standard för klimatneutralitet som beräknas vara klar under 2023. Science Based Targets har nyligen lanserat en standard för net-zero. Enligt FN och Science Based Targets så kan klimatneutralitet/net-zero endast uppnås genom »GHG-removals« dvs projekt som uppnår negativa utsläpp. Framförallt ser vi en förändring kring retoriken kring klimatkompensation, många går ifrån det uttrycket och pratar istället om »Beyond value chain mitigation«.

»Fler och fler företag finansierar klimatprojekt«

Vi ser också fler och fler företag som finansierar klimatprojekt utan att nödvändigtvis koppla det till deras egna utsläpp. Till exempel att man avsätter en viss procent av vinsten till klimatprojekt och klimatanpassning. Vi använder mer och mer uttrycket klimatfinansiering. Ur ett kommunikationsperspektiv så är det både tydligare och mer effektivt att prata om klimatfinansiering. Att finansiera klimatprojekt är lättare att koppla till syfte och värderingar som sträcker sig längre än den egna verksamheten.

Marknaden för negativa utsläpp är spännande, samtidigt så får vi inte glömma att 80% av energin i världen kommer från fossilbaserade källor. Man städar inte undan ett oljespill så länge oljan fortsätter ösa ut i havet. Först fraktar man bort och skrotar den läckande båten. Så i praktiken behöver vi göra allt vi kan, både förhindra att utsläpp sker, men också befria atmosfären från det över-skott av koldioxid som finns idag. ■

I nästa Carbon Update:

Vi intervjuar vi Stena om sjöfartens inträde i EU ETS, vilka priser som behövs för att ställa om branschen, och de största utmaningarna och möjligheterna framöver.

Missa inte det!